

Izhaja vsak pondeljek in četrtek po pooldaji.
Stanje za celo leto 15 L. za pol leta 8 L. za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 16 L.
Na naročila brez dovoljane naročnine se ne moremo oskrbiti.
Odgovorni urednik: Poldne Kremperle

Stev. 43

GORIŠKA STRAŽA

V Gorici, v pondeljek 2. junija 1924.

Let. VII.

Nefrankirana
pisma se ne sprejetajo. Oglaši se rečnajo po dogovoru in se plačajo naprej.
List izdaja konzorcij GORIŠKE STRAŽE. Pisk. Juch v Gorica via Morelli 16. Uprava in uredna ulica Mameli 5. (prej Scuole).

PISMO IZ RIMA.

Poroča poslaneec dr. E. Besednjak.

V Rimu, 27. maja 1924.

Ko sem se vozil v Rim, se je vrnil v Sturijah pogreb Antonia Strancarja in sem mislil, ko sem stopal na tak na južni postaji v Gorici. Stroj je peljal proti jugu, gledal sem na mimo bežeče vinograde in bele kmetiske hiše, a mislil sem romale proti Lipavski dolini k lepim Sturijam, kjer so polagali v grob prevega goriškega slovenca, ki je dal živeljenje za naše pravice. Daleč so že bile za menoj Benetke, pustil sem za sabo Florencio, dokaz nas je nosil skozi dolgo, pustovitno ravno in svojimi čredami volcev in ovac in dosegel bučni, šumrči Rim, ko sem se vedno nanovo doživil nedolžnega Strancarja.

Poslopije rimskega parlamenta je bilo v velikem vrvenju, ko sem nameval svoje korake v njegove prostore. Delavci so vlačili po hodnikih velike posode s pomladanskimi cvetlicami, "korani, zapravljenih korakov" je bil razpeta velikanska prepoga za sprejem kralja in kraljice, v stranskih koranih so stali zlati naslanjači za kraljevo spremstvo, v zbornici sami je bil že postavljen tron, na katerem bi moral čitati kralj svoj prestolni govor.

Zavijem v nov hodnik in srečam drja Wilfana, kateremu povem, da je Strancar umrl in so ga pokopali v Sturijah. Vest je bila nepričakovanata in ga bolestno zadela.

Stavim predlog, naj bi jugoslovenska poslanca v znak žalosti izostala od slavnostne seje parlamenta, o čemer se je razvil med našma daljši razgovor.

Po daljšem razmotrjanju sva se domenila, da pojde dr. Wilfan k seji, dočim jas izostanem. S tem bi se izpicalo z ene strani žalovanje nad smrto našega političnega mučenika, z druge strani bi vzeli nasprotnikom: rok orožje, da demonstriramo proti državi.

Tako se je tudi zgodilo. Mesto da bi sel k slavnostni seji, sem vznak žalosti izostal.

Otvoritev parlamenta je bila nadse prazniška, po rimskih ulicah so virači vojaške godbe, hiše so bile skrašene s trobojnicami, radovodnega ljudstva se je trlo na tisoče okoli Monumitorja. Kraljica se je pripeljala v tati kočiji, ravnatako kralj, stolniki in trobentinci so jahali na volu sprevoda.

Otvoritev seja sama se je vrilda takor evesake seje. Prei se je vzdignil Mussolini in povabil poslance, naj vstežejo. Prečital je najprej besedilo prisega, nato je vzel v roke knjižico, kjer so tiskana imena poslancev in je kral z največjo naglico njihova imena. Poslanci so eden za drugim odgovarjali: "Prisegam!" Približno 100 jih je odgovorilo, ker niso bili prisotni. Manjkali so socialisti, komunisti, republikanci, nekateri ljudovci in parastov.

Ko je bila prisega pri kraju, je naknjal kralj očala in prebral sede prestolni govor. Večina je burno ploskanca in tudi na tribunah se je občinstvo

spustilo v ponoveno ploskanje in cvlikanje. Največja pozornost je zbranil tisti del prestolnega govora, kjer pozdravlja kralj fašistsko milico. Po končanem govoru se je kralj dvignil z njim se je vzdignilo njenega spremstva, dekorana je zbranila od ciharnega nadrušenja, pred parlamentom so zadonete trobente, dekorati konjeniki so otorili sprečadi, ki se je vratal ob sciranju godbe, ob malenjanju robev in cvlikanju mnogice proti dekoru. Za kraljem so se vsutti iz parlamenta poslanci in senatori ter zastopniki tujih držav s svojimi ženami in pomladanskimi scilenimi oblikev. Avtomobil za kraljem je drevl preko rimskih ulic, skozi okna so se bleščali krize in kleteni, modri, rumeni trakovi visokih godlikorjan. Povsed veseli, smiljavčni obrazzi zadocelinik ljudi.

V tem času sem jaz sedel v mali karavani, pisal sredi zvokov vojaške godbe "Goriški Straži", in mislil na Antonia Strancarja, čigar traplo leži v ljubi ciparski zemlji. Spominjal sem se njegovih zvestih, tihih oči, ki so me ogledale zadnjih v batnišnici usmiljenih življev v Gorici. Anton Strancar, pozdravljam Te še enkrat iz Rima, moje srce je polno healečnosti za vso ljubezen in vso zrestobo, ki si jo dal strojno narodu, blagostrljen bodi. Tejo spomin in blagostrljenja slovenska zemlja, kjer počivaš.

Zaključujem svoje pismo s pisalni dekorati parlamenta, prihajajoč ravno kar od seje, na kateri sem prisegel. Med sejo sem govoril z ministrskim predsednikom Mussolinijem in ga prosil za razgovor, v katerega je prisilil za prihodnji teden.

Kaj se godi po svetu?

Kako je na Poljskem?

Poljska republika je sla kakor mnoge drzave, ki so nastale po svetovni vojni, skozi največje gospodarske in politične tezave. Njeno ozemlje je sicer bogato in silno razsežno, prebivalcev steje več kot 20 milijonov, toda Poljaki so načeteli na ogromne ovire pri organizaciji svoje drzave. Primanjkovali so jim sposobni uradniki in izkušeni državniki, imeli so težke boje z Nemci radi Šlezije, zapletli so se v vojno s sovjetsko Rusijo in ruska armada je prodrla že pred obzidje Varšave, tako da se je bilo mati razpada nove drzave. Poljsko gospodarstvo je bilo v slabšem stanju ko ono premagane Avstrije v prvem letu po svetovni vojni. Najboljši dokaz je stanje poljske valute. Za eno lira si dobil se nedavno nič manj kot 400.000 poljskih mark. Nobena država, nastala na razvalinah stare Avstrije, ni bila v tako žalostnem in obupnem položaju ko Poljska.

Finančni diktator!

V tem težkem času so se Poljaki odločili, da sežejo v svoje gospodarsko odrešenje po najostrejših sredstvih. Imenovali so ministra Grabiskega za finančnega diktatorja in mu izročili v roke neomejeno oblast na gospodarskem podiju. Grabiski je naložil poljskemu narodu ogromna davčna bremena, podvrgel ga je strašnemu pritisku, da reši gospodarstvo drzave. Prebivalstvo je trpelo, a preneslo je pogumno vse žrtve in tako opažamo danes že odločno dviganje in boljšanje poljskega gospodarstva. Grabiski je odpravil poljske marke in uvedel novo valuto, tako zvanje "zlate", ki so boljši kot italijanska lira. Za 100 lir plača danes le 23 zlatov, to se pravi, da je nova poljska valuta 5 krat boljša ko naša.

Otvoritev seja sama se je vrilda takor evesake seje. Prei se je vzdignil Mussolini in povabil poslance, naj vstežejo. Prečital je najprej besedilo prisega, nato je vzel v roke knjižico, kjer so tiskana imena poslancev in je kral z največjo naglico njihova imena. Poslanci so eden za drugim odgovarjali: "Prisegam!" Približno 100 jih je odgovorilo, ker niso bili prisotni. Manjkali so socialisti, komunisti, republikanci, nekateri ljudovci in parastov.

Ko je bila prisega pri kraju, je naknjal kralj očala in prebral sede prestolni govor. Večina je burno ploskanca in tudi na tribunah se je občinstvo

tudi lepe dobičke. Gralbo Luke Gdin so prevzeli na primer Francozi, izkorisčanje razsežnih gozdov okoli mesta Bijalovic so dobili v roke Angleži, neka amerikansko-angloška družba je prevzela gradilo železnic v Gornji Šleziji, druga angleško-francoska družba je vzelela naše naloge, da sezida železniško mrežo, ki naj bi vezala glavno mesto Varšavo z industrijskimi središči države in olajšala promet z Rusijo, petrolejske vrelec so dobili v roke Francozi. Avstrije in Italijani, v preteklem letu je milanska družba "Ernesto Breda" kupila večino deležev »Poljske družbe za gradbo železniških lokomotiv« in tako prehaja celokupno gospodarstvo poljskega naroda v vedno večjo odvisnost od tujega kapitala. Tuj kapital je že tudi vdeležen v premogovnikih "Gornje Šlezije", njemu je poverena nadaljnja naloga, da izvede elektrificacijo vodnih sil Vzhodne Galicije, Volinije in okraja Vilne. Izmed največjih bank so nekaj časa stale v prvih vrstih avstrijske družbe. Avstrije so si hoteli lansko leto zavoziti.

Življenje v rimskem parlamentu.

Piše poslaneec dr. Besednjak.

Rim, 30. maja.

Odločil sem se, da sporocim čitateljem "Goriške Straže" vtise, ki sem jih prejel na prvih sejah rimske zbornice. Vsak si lahko misli, da me je zanimalo videti od bližu može, ki so v luti volilni borbi 6. aprila zmagali in sede sedaj v parlamentu. Ogledati sem si hotel vse politike, o katerih poroča dan na dan časopisje, slišati govornike, katere slavi italijanska javnost radi njihove duhovite besede. Kot politika me je pa seveda zanimalo načinej in v prvi vrsti nekaj drugoga: spoznati sem hotel, kakšen je novi fašistovski parlament, kakšen duh ga preveva, kako vpošteva manjšine, koliko kritike prenese itd. Motriti sem želel skratka teden, na katerem bom moral morda več let delovati kot zastopnik našega ljudstva.

Svoj sedež sem zavzel na levici, v bližini socialistov, komunistov in republikancev, bolj na desni so razvrščeni poslanci Ljudske stranke, na nasprotnem koncu zbornice vidiš goste vrste fašistov in njihovih zavezačkov. Med njimi sedi tudi bivsi ministrski predsednik Salandra, dočim je Giolitti na nasri strani. Na naši strani sedi tudi skupina Nittija, med katero vzbujajo pozornost krasna postava bivšega ministra Amendole, urednika »Monda«, ki ima obraz rimskega cesarja. S svojega sedeža vidiš prav razločno tudi Mussolinija, ki sedi nepremično in resno na vladni klopi sredi zbornice. Na levu in desni ima ob strani ministre, ki ga polnoštivo spremljajo k sejam parlamenta. Sredi največjega krika in šuma je Mussolini miren, se skoro ne gape, njegov obraz je na-

videzno brezbržen. Le v očeh in v gibljajih usten vidiš, da se sem in tja razburja, a se prav kmalu umiri in prične po navadi brati časopis.

Prvi vihar

je nastal na seji, ko se je predstavljal novi predsednik zbornice poslancev.

Nekateri fašisti so proti običajem parlamenta zasedli par sedežev na skrajni levici, tako da so bili pomešani med socialisti, komuniste in republikance. Čim se je socialist ali komunist oglašil, so fašisti začeli vptiti in zabavljati. Zato se vzdigne v sredo socialistični poslanec Modigliani, mož z zelo veliko in kosato brado, ter protestira, da prihajajo fašisti na leve klopi motit opozicijo. »Mi nismo tukaj! — je rekel — ale zato, da blehečemo, ampak se moramo med seboj posvetovati in dogovarjati, to pa je absolutno nemogoče, ako sede med nami ljudje, ki nas poslušajo in nadzrujejo.«

Komaj je spregovoril te besede, se dvigne oglušjujoče vptite in tuljenje v fašistovskih vrstah. V trenutku je vsa zbornica po koncu Jaz sedim 10 korakov od Modiglianija in vidim od blizu, kako se zagajajo socialisti in republikanci proti fašistom na levici in jih pozivajo, naj sedet na sedežu svoje stranke. »Ne potrebujemo nadzornikov! Pojdite preč! Ne rrapajte manjšinam svobode! Vi ste placani motilec! — »Mi sedimo, kjer hočemo. Nihče nas ne bo gnal preč! Čakaj, Modiglianiju dam jaz breco! Jaz mu pa odrežem brado!«

Tako vpijejo eni in drugi, vidim ljudi, ki dvigajo pesti, reditelji tečejo na pomoč in so se vrgli med razgreti poslance, predsednik maha z zvonom in vptje v redu, a nihče ga ne posluša. Mussolini sedi nepremeno na vladni klopi in obrača svoje poglede proti levici. Ko se navelica, vzame v roke časopis. Sele po par minutah se je poleg vihar in se je mogla seja nadaljevati. Fašistovski poslanec, ki so si zbrali svoje sedeže na levici, se seveda niso zgnuli s svojih mest. V znak protesta so vsed tega zapustili republikane zbornico.

Po seji si videl poslance, ki so se v gručah razgovarjali o incidentu. Zanimivo jih je gledati, kako zivahnino nahajajo z rokami in se ymenajo. Pravi južni značaj. Le Giolitti je vidiš nikdar, da bi se razgred. Mirno koraka gor in dol po dvoranai „izgnuljenih korakov“ in se dolarsko smehlja v družbi znancev. Tu se prikaze Giunta in slišim ga, kako na glas obsoja obnašanje svojih tovarisev na levici. Mi ne smemo ponavljati pogrekov, ki so jih delali socialisti! To nam more le škodovati.

Drugi vihar.

Drugi dan ob treh se nadaljuje seja. Ko stopim v zbornico in se priblijam svojemu sedežu, vidim, da so na klopih socialistov in komunistov se vedno pomešani fašisti. prostor, kjer sedim, je torej zanimaliv in zelo vroč. Kakor vse kaže, obeta tudi današnja seja zanimalivih doganjajev. In res, ni trajalo mnogo časa, ko je bila zopet vsa zbornica v ognju. Predsednik parlamenta je proslavil uvodoma spomin nekaterih umrlih poslancev in tudi Mussolini je izrazil v imenu vlaste svoje sozialje. Tu se pričasi k besedi komunist Gennari in predlaga, naj parlament počasti tudi spomin komunističnega kanclista Piecinijja, ki je bil umorjen za časa vojne borbe. Mussolini obrne nevoljno svoj obraz proti levici, vedeni poslanci začnejo

ropotati in vptiti, skupina fašistov, ki sedi med socialisti in komunisti plane na noge in kriči na vse grlo: »Sram vas bodi! Govorite raje o svojih morilecih! Vi niste vredni, da sedite tukaj. Pojdite v Rusijo! Vi ste politični morileci!«

»Naj barem večina, kar hoče« — vpije v splošnem šumu komunist Gennari — »proletariat ne bo nikdar zabil umorjenega Piecinijja!« V zbornici nastane še večji krik, vidim fašiste in komuniste, ki se zagajajo z dvignjenimi pestmi drug proti drugemu, obrazi so rdeči od razburjenosti, oči motne in izbuljene. Zopet tečejo mimo naših sedežev reditelji in mirijo sprte poslance. Po par minutah zavala v zbornici mir, predlog Gennaria je seveda zavrnjen.

Giolitti.

Nato se začne razprava o novem poslovniku parlamenta. Večina hoče skrajšati med drugim dolgotgovorov, za interpelacije zahteva gotovo število podpisov, parlament naj ne ima več pravice, da se sam skliče k sejam itd. K besedi se oglaši kot poročevalce fašist Dino Grandi. Da bi ga boljše slišal, sem se spustil za par sedežev bolj nizko in prišel slučajno v klop, kjer sedi po navadi Giolitti. Mladi poslanec Ljudske stranke Umberto Tupini me nepričakovano predstavi staremu, častitljivemu državniku. Nenadoma gledam v obraz možu, ki je vodil desetletja usodo Italije. Giolitti me dobrodušno pogleda in povpraša, iz kakšnega volumnega okrožja prihajam. Mu povem, da sem Slovenec in da se čudim, da je gospod predsednik še tako mlad in živahan. »Mlad? Saj jih imam že več kot osemdeset!« se zasmije Giolitti! Nikdar bi ne bil mislil, da more nad 80 leten mož biti pri tako polnih močeh. Predstavljal sem si ga kot tresočega, sključenega starčka, pa vidim, da ima živ in duhovit obraz ter visoko vzravnano postavo.

Dvoboj med fašisti in Labriolo.

Poročevalce Dino Grandi razvija že svoje razloge proti sedanjem poslovniku in prehaja k napadu na ostale stranke. »Stari parlament je bil po krvdi starih strank v razsatu in z novim poslovnikom hočemo obnoviti ugled in disciplino zbornice.

Fašizem bo sele ustvaril pravo demokracijo. Stare stranke se razkrajajo vedno bolj in tako lahko trdim, da je Italija danes brez strank. (Smeh in opazke na levici). Vase vrste, gospodje nasprotunci, ne ozivljajte več nobeno navdušenje, nobena ideja. — Vase vrste — zavpije socialist Vella — ozljedljiv denar! Komaj je spregovoril Vella te besede, ko se dvigne neznanški čapot in vik v zbornici. Fašisti, ki sede na levici, plančajo na noge in trično vpti, socialisti in komunisti jih odgovarjajo, predsednik zvoni brezuspešno. Nastal bi bil pretep, da niso pritekli na lice mestne reditelji in pomirili bojevitih poslancev.

Ko je končal Dino Grandi svoj govor, se oglaši k besedi socialistični govornik Arturo Labriola, katerega posluša po navadi vsa zbornica s pozornostjo, ker je duhovit mož. Edino takim govornikom je dovoljeno, da napadajo vlado, ne da bi bili pri vsaki besedi pretrgani. Labriola je začel hvatiti fašizem, če da ima velik vzgojno vrednost. Kdo obnašuje in pronjuje fašizem, spozna namreč prav jasno, kako bi ne smelo biti na svetu. Italijansko ljudstvo se je načelo šele sedaj ceniti in spostovati prostost in sedaj šele ve, kaj

je osebna in politična svoboda.

Fašitovski poslanec zavpije iz desnice: »Svobode morate biti prej vredni, morate si jo zasluziti, ako jo hočete vživati. — Si jo bomo zasluziti, gospod kolega — odgovori Labriola. »Italijansko ljudstvo do danes morda res ni bilo vredno svobode, toda kadar pride dan in postane ljudstvo vredno svoje svobode, tedaj gospodje iz desnice vedit, da ljudstvo vas ne bo več vredno!« (Bueno ploskanje na levici, divji krik in ropot v vsej zbornici. Fašisti se dvigajo).

Tovariš Dino Grandi je rekel, nadaljuje Labriola, da pomeni fašizem pravo demokracijo. Ako hoče postati fašizem demokratičen, je to lepo, toda potem moram izjaviti, da ste popolnoma po nepotrebni potratili vsa tista leta, v katerih ste se borili proti demokraciji. (Poslanci levice se smejejo).

Dino Grandi zavpije: To bo druga vrsta demokracije!

Dino Grandi je rekel, da so stare stranke v razsulu. Trdim, da so demokratične in socialistične stranke na pohodu v vsem svetu. Volitve na Angleškem, v Franciji, na Danskem, Finskom in celo v daljnem Japonskem so dokaz, da ideja demokracije in ljudske svobode napreduje in zmaguje povsod, nas program, o katerem pravite, da je zastarel, je torej program bodočnosti.

Ko je Labriola končal, se je zgrnil nad zbornico pravi vihar. Levica je burno ploskala, fašisti so začeli ropotati in oglušjujoče kričati, predsednik je mahal z zvoncem, a nihče se ni menil za njego vo bingljanje.

Ko se je parlament pomiril, je bil seveda novi poslovnik sprejet z veliko večino.

DNEVNE VESTI

SV. BIRMA O BINKOŠTIH.

Prevzeti gospod knez in nadškof bodo delili o letošnjih binkoštih zakrament sv. birmi v tem le redu: binkoštno nedeljo po končani pontifikalni sv. maši v goriški stolni cerkvi, isti dan ob 5 pop. v župni cerkvi sv. Ignacija na Travniku; binkoštni pondeljak po slovenski sv. maši v stolnici, ob 5 pop. pa v nadškofijski kapeli: v osmini binkoštnih praznikov vsak dan po sv. maši v nadškofijski kapeli od 6.30 do 9 zjutraj. — Birmanke in njih botre morajo biti dostojno oblečene, sicer bodo prve izključene od sv. zakramenta!

SVETO LETO.

Papež je razglasil na praznik Kristusovega vnebohoda svečano, da se bo praznovalo v l. 1925. »Sveto leto«. Zadnje Sv. leto je razglasil Leon XIII. 12. maja 1899. Sveto leto je čas molitve, pokore in velikih milosti. Rim se že danes pripravlja, da sprejme dobrodošno vernike celega sveta. Za Italijo je Sv. leto tudi velikega gospodarskega pomena. V Sv. letu l. 1300 je prišlo v Rim vsak dan po 30.000 novih vernikov. Stevilo vernikov — romarjev je v tem letu narastlo nad dva milijona.

SREDNJESOLCI PRIVATISTI.

ki misljijo polagati koncem tek. sol. leta kakšne izpite, se opozarjajo, da morajo biti prej vpisani pri »Ente Nazionale per l'Educazione Fisica« za izpite iz telovadbe. Vpis se izvrši s tem, da plačajo po poštini nakaznici pristojne L. 30 — na naslov »Ente Nazionale per l'Educazione Fisica« - Foro Bonaparte 20 A - Milano - in se nato prijavijo delegatu za telovadbo na srednji šoli, kjer misljijo polagati izpite, ali delegatu najnajčešči srednje šole: sporočili morajo običajne podatke o svoji osebi (priimek in ime, očetovstvo, rojstvo itd.) ter kakšne izpte misljijo polagati, in priložiti odrezek poštne nakaznice kot potrdilo o plačani pristojbini. Ti vpisi se zaključijo dne 10. junija 1924.

V DNEVSKEM SNOPU POKA.

V »Gor. Straži« smo že poročali, da je na pokrajinskem zborovanju v Vidmu pogorel Pisenti in njegove služe Peternelly in Bandelli. Zmagala je protivedemska opozicija.

Po pokrajinskem zborovanju se je vršila volitev načelnika za fašijo v mestu Videm. Na načelnstvo so bili izvoljeni Pisentijevi pristaši. Sklenili so ostre dnevnih redov, ki je bil pred vsemi naperjen proti goriskim fašistom. Fašistovska vodstva v Rimu je od vedenega načelnstva zahtevalo, da prekliče ta dnevni red. Načelnstvo ni hote-

lo izpolniti povelja, zato je vodstvo faš. stranke odstavilo načelnstvo videmskega snopa in imenovalo za komisarje poslanca Barnaba in Raimonda de Puppi.

SINDAKALISTIČNA SKUPINA V ZBORNICI.

Vodstvo fašistovske stranke je v sporazu z Mussolinijem dovolilo predstavnikom delavskih faš. udruženj, da se organizirajo v posebni parlamentarni skupini. Sindakalistični faš. skupina bo morala proučevati delavska vprašanja. Ne vemo, če bo ta ustanova koristna; v fašizmu je dobil kapitalist že vso premoč, vedno hujša postajajo nasprotstva med faš. delavci in faš. delodajalcem. Kdo bo rešil ta globoka nasprotstva? Nam se zdi, da je fašizem za to ogromno socialno naložen prešibak in brez temeljnih idej. Priti bodo morali drugi zidari.

VIDEMSKI POSLANEC RAVAZZOLO POZEGNAN.

Poslanec Ravazzolo je eden najzveznejših pristašev Pisentija. Pri seji načelnstva videmskega snopa je predlagal dnevni red, o katerem poročamo na drugem mestu. Zall je z njim na zelo nedostenjen način zlasti goriški tušti. Vodstvo je pozvalo neujudnega poslance na odgovor. Svojega dnevnega reda ni znal z nobenim razlogom opravičiti. Zato ga je vodstvo faš. stranke v Rimu poslalo v popolni tri mesečni pokoj. Tri mesece ne bo smel prijazni gospod politično delovati.

MUSSOLINI BO HUDO.

Slovenske občine so prejela od komisarja videmskega mesta poslanca Spezzotija poziv, da naj imenuje Mussolinija za častnega občana. Ta poziv so podprle s svojimi okrožnimi tudi podprefekture. Imenovanja so se morala poslati podpredsedniku županstvu. Vsa zadava je dohla torej uRADNI izraz. Ne vemo, če bo Mussolini vesel, ko bo imenovan tudi za častnega občana slovenskih občin, če izve, da se je to izvršilo na komando. Num bi ne teknilo.

OSEBNA VEST.

Vlada je preklicala odredilo, s katero je bil l. 1919 odstavljen stolni proštgoriški mons. Alojzij dr. Faidutti.

VOCE DI GORIZIA

nas je ostro napadla, ker smo poročali, da je bil Nikola Tommaso hrvatskega rojstva, rojstvo itd., ter ne prerekanja, nai odgovori »Voce di Gorizia« Tommaso sam. V pismu, ki ga je pisal svojemu prijatelju Spiru Popoviču v Šibenik pravi:

„Da začenjam po polovici svojega življenja proučevati svoje materine be-

Vozni red državnih železnic veljaven od 1. junija 1924.

Trst — Videm

	O. v. ¹	O. v.	O. v.	O. v.	B. v.	O. v.
odh. Trst	5.35	8.30	13.30	17.15	19.45	
Miramar	5.53	8.48	13.48		20.01	
Grinjan	5.59	8.53	13.53		20.06	
Sv. Križ	6.07	9.00	14.00		20.13	
Bivio-Nabrežina	6.14	9.08	14.08		20.20	
Sesljan	6.19	9.13	14.13		20.25	
Devin	6.24	9.18	14.18		20.30	
doh. Tržič	6.33	9.28	14.28	17.57	20.39	
doh. Tržič	6.38	9.33	14.37	18.06	20.44	
Ronki	6.45	9.41	14.44	18.13	20.51	
Redipulje	6.52	9.48	14.51		20.58	
Zagraj	6.59	9.54	14.57	18.21	21.04	
Gradiška	7.05	10.00	15.03	18.27	21.10	
Rubije	7.14	10.08	15.11		21.18	
doh. Gorica	5.50	7.23	10.16	15.19	18.40	21.27
doh. Gorica	6.06	7.36	10.20	15.25	18.44	21.32
Ločnik	6.12	7.42	10.26	15.31		21.38
Moša	6.18	7.48	10.32	15.36	18.53	21.43
Kopriva	6.23	7.53	10.38		21.48	
doh. Krmin	6.28	7.58	10.44	15.44	19.02	21.53
doh. Krmin	6.29	7.59	10.46	15.45	19.03	21.54
S. Giovanni Manzano	6.38	8.08	10.55	15.53	19.11	22.02
Manzano	6.44	8.13	11.01	15.58		22.07
Buttrio	6.51	8.20	11.08	16.05	19.20	22.14
doh. Videm	7.02	8.30	11.20	16.15	19.30	22.25

¹ pride na južno postajo iz severne.**Videm — Trst**

	O. v.	O. v.	B. v.	O. v.	O. v. ²	O. v.
cjh. Videm	5.10	7.50	10.10	13.30	17.45	20.01
Buttrio	5.21	8.01	10.21	13.42	17.57	20.13
Manzano	5.28	8.08	—	13.49	18.04	20.20
S. Giovanni Manzano	5.33	8.13	10.31	13.54	18.09	20.25
doh. Krmin	5.39	8.19	10.38	14.00	18.16	20.32
doh. Krmin	5.40	8.20	10.39	14.03	18.17	20.34
Kopriva	5.46	8.26	—	14.10	18.23	20.41
Moša	5.51	8.31	10.49	14.16	18.29	20.47
Ločnik	5.57	8.36	—	14.21	18.34	20.52
doh. Gorica	6.01	8.40	10.57	14.26	18.39	20.57
doh. Gorica	6.05	8.42	11.02	14.32	18.45	21.07
Rubije	6.15	8.52	11.12	14.42		21.19
Gradiška	6.23	9.00	11.20	14.50		21.27
Zagraj	6.29	9.06	11.26	15.00		21.33
Redipulje	6.34	9.11	11.32	15.06		21.38
Ronki	6.41	9.18	11.39	15.13		21.44
doh. Tržič	6.48	9.25	11.46	15.20		21.50
doh. Tržič	6.53	9.50	11.51	15.25		21.55
Devin	7.08	10.05		15.41		22.11
Sesljan	7.15	10.11		15.47		22.17
Bivio-Nabrežina	7.22	10.17		15.53		22.23
Sv. Križ	7.28	10.23		15.59		22.29
Grinjan	7.33	10.28		16.04		22.34
Miramar	7.37	10.32		16.08		22.38
doh. Trst	7.45	10.40	12.30	16.17		22.47

² vozi iz južne na severno postajo.**Podbrdo — Trst**

	O. v.	O. v.	B. v.*	O. v.	O. v.	B. v.**
odh. Podbrdo	5.00	8.25	11.21	16.40	20.50	
Hudajužna	5.14	—	11.34	16.54	—	
Grašovo	5.30	—	11.50	17.10	—	
Podmelec	5.40	—	12.00	17.20	—	
Sv. Luceja	6.08	8.54	12.30	17.55	21.23	
Avče	6.22	—	12.43	18.11	—	
Kanal	6.31	9.11	12.52	18.23	—	
Plave	6.42	—	13.03	18.38	—	
doh. Gorica	7.01	9.36	13.20	18.58	22.04	
doh. Gorica	5.20	7.11	9.41	13.27	19.08	22.09
Sv. Peter	5.29	—	—	13.35	19.16	—
Volčjadraga	5.39	—	—	13.43	19.23	—
doh. Prevačina	5.47	10.02	13.51	19.30	22.28	
doh. Prevačina	5.50	10.03	13.54	19.33	22.29	
Rihemberg	6.04	—	—	14.10	19.47	
Stanjel	6.27	—	10.30	14.34	20.09	
Dutovlje	6.37	—	—	14.46	20.19	
Repentabor	6.51	—	—	15.01	20.32	
Općine	7.03	10.56	15.10	20.39	23.19	
Gvardijela	7.20	—	—	15.26	20.52	
Roeol	7.29	—	—	15.35	21.00	
doh. Trst	7.40	—	11.25	15.45	21.10	23.45

* Direktna zveza Monakovo-Trst — ** Direktna zveza Monakovo-Trst.

Trst — Podbrdo

	B. v.	O. v.	O. v.	O. v.	B. v.	O. v.
doh. Trst	5.30	6.10	11.00		17.55	18.50
Roeol	—	6.27	11.16		—	19.05
Gvardijela	—	6.39	11.26		—	19.16
Općine	6.02	7.02	11.47		18.26	19.35
Repentabor		7.12	11.57		—	19.43
Dutovlje		7.22	12.06		—	19.57
Stanjel		7.33	12.17		18.53	20.10
Rihemberg		7.47	12.30		—	20.23
doh. Prevačina	6.45	7.58	12.41		19.14	20.35
doh. Prevačina	6.46	8.01	12.45		19.15	20.35
Volčjadraga	—	8.09	12.53		—	20.43
Sv. Peter	—	8.19	13.03		—	20.53
doh. Goriča	7.09	8.26	13.10		19.37	21.00
doh. Goriča	7.15	8.33	13.23	18.00	19.42	
Plave	—	8.56	13.44	18.24	—	
Kanal	—	9.12	13.54	18.36	20.10	
Avče	—	9.21	14.05	18.46	—	
Sv. Luceja	8.05	9.50	14.38	19.15	20.32	
Podmelec	—	10.65	14.53	19.30	—	
Grašovo	—	10.15	15.03	19.40	—	
Hudajužna	—	10.39	15.27	20.04	—	
doh. Podbrdo	8.47	10.55	15.42	20.20	21.12	

Op. Oba brzovlaka imata direktno povezno Trst-Monakovo.

GORICA-AJDVOŠČINA**AJDVOŠČINA — GORICA**

odh. Goriča	7.32	13.40	19.55	odh. Ajdovščina	4.35	11.10	16.45
St. Peter	7.41	13.52	20.06	Sv. Križ	4.44	11.25	16.55
Volčjadraga	7.52	14.03	20.18	Dobravljje	4.51	11.32	17.02
doh. Prevačina	8.00	14.11	20.25	Kamnje	5.00	11.41	17.11
Prevačina	8.17	14.15	20.38	Batuje	5.11	11.54	17.23
Dornberg	8.25	14.25	20.46	Dornberg	5.22	12.06	17.35
Batuje	8.35	14.33	20.56	doh. Prevačina	5.27	12.11	17.40
Kamnje	8.46	14.44	21.07	doh. Ajdovščina	5.30	12.25	17.45
Dobravljje	8.57	14.55	21.18	Volčjadraga	5.38	12.33	17.53
Sv. Križ	9.05	15.03	21.25	St. Peter	5.52	12.47	18.07
doh. Ajdovščina	9.15	15.12	21.35	doh. Goriča	6.00	12.56	18.15

Postojna — Trst

	E. v. ²	O. v. ³	B. v. ⁴	E. v. ²	O. v. ³	B. v. ⁴	E. v. ²	O. v. ³	B. v. ⁴
odh. Postojna	2.20	5.00	7.55	10. —	15.10	18. —	19.35	21.05	
Prestranek	—	5.11	8.05	10.12	15.20	18.12	—	21.17	
doh. St. Peter	2.39	5.22	8.15	10.24	15.31	17. —	18.23	19.54	21.28
doh. St. Peter	2.44	5.24	8.20	10.29	15.32	17.10	18.28	20. —	21.50
Ležeče	5.40	—	10.45	—	—	18.44	—	22.06	
doh. Divača	5.55	8.46	11. —	15.58	17.36	18.59	20.26	22.21	
doh. Divača	5.57	8.47	11.02	15.59	17.37	19.01	20.27	22.27	

DIVAČA—HERPELJE—KOZINA				KOZINA—HERPELJE—DIVAČA			
odh. Divača	6.00	12.50	19.05	odh. Herpelje	9.25	14.45	19.55
Rodik	6.22	13.12	19.25	Rodik	9.41	15.00	20.07
doh. Herpelje	6.35	13.27	19.36	doh. Divača	10.00	15.19	20.22
REKA—ŠT. PETER.				ŠT. PETER—REKA			
odh. Reka	5.50	8.05	15.00	19.00	odh. Št. Peter	9.00	11.51
Opatija	6.20	8.31	15.26	19.26	Kilovče	9.14	12.05
Jordani	6.42	8.53	15.47	19.47	Bistrica	9.30	12.21
Sapjane	7.01	9.12	16.05	20.05	Sapjane	9.49	12.40
Bistrica	7.24	9.35	16.26	20.28	Jordani	10.08	12.59
Kilovče	7.41	9.52	16.42	20.45	Opatija	10.17	13.07
doh. Št. Peter	8.00	10.12	17.00	21.05	doh. Reka	10.30	13.20

Dr. T.

Blagopokojni Anici Sardoč v slovo.

Neizprosní zakon usode večkrat rešeca, da moramo prečrano izgubili ono, kar nam je bilo najdražje...

Bajnozeleni maj v vsej svoji krasoti, mogočnosti in dražesti, je hotel, da očenečno vredno v pomladi svoje dobe sklenil je, da naj bi vredna v nemirnem sijaju, v kraljestvu rečne lenote...

Marsikdo je izpoznał to dragoceno bitje, ko je njen srebrnočisti glas v sestrušču plavor proti prestolu. Najvišega v očarjujoči, veličastni pesmi, do Onega, od katerega je bila takò bogato obdarjena in ki mu je v najljutjih sih vihrah ostala zvesta dekla do poslednjega diha...

Marsikdo je vzljubil ta neprecenljivi biser, ko so ga njene vrline navajale k vriščim ciljem in vzorom od onih, ki se jom klanja rezakdanji zemljam. Teda si imel priliko diriti se neizčrpni zahladnici ujenehu duhu. Spoznali in cenili smo jo visoko, toda redno še premalo...

In ko so viharji ponchavali in si je ob strani ljubečega družnika spetla gnezdice v sistem družinskem krogu, je prišumljala bela žena in jo ovedela v kraljestvo vriše srčec, zadornostni, blaženosti...

Groboči tulijo, kaj hočete od nas? — Mogočno bodo še nadalje donele orglje v hiši Gospodori, visoko se bo razdelila naša pesem v hramu rečne Lepote, a njen glas ostane nem za vedno...

Izčrpni bomo nadaljevali trnječno pot proti Kalvariji, jed nam bo še nadalje razdeljal izmučene duše, a nje ne bo več, da bi nam prilivala toli potrebnega leka in blagodajne ulice, da bi naš vali čolnič čimprej prijadratal v mistan Ustajenju...

Nemo bodo larati njeni dragi po ostrih stezah željenja, toda ona bo daleč, daleč proč od doline solz,

trpljenja in prevar, njena jasna zvezda pa bo razsvetljevala poli mučenikov dolgo, dolgo...

Na bajnem goriškem polju, ki ga je takò ljubila, bodo čakali njeni mladostni pozemski ostanki večnega vstajenja. Krasen sen bo snivala nepozabna Anica in mi ji ga bomo zavidali... V boli ponesite glavice, mladostne vretke, zakaj ovenila je raša kraljeva! Plakaj, slavček, v božanstvu čarobnega maja, zakaj utihnila je za vedno na struna troje milodončeve lire!...

Gorica, dne 26. maja 1924.
POZDRAV SLOVENSKIH VOJAKOV.

Slovenski fantje — vojaki letnika 1904 pri 2. regimentu v Modeni posljamo iskrene pozdrave svojim staršem, bratom, sestram, sorodnikom, znancem in prijateljem. Pozdravljamo tudi vsa slovenska dekleta in fante. Imamo se razmeroma prav dobro. Častniki imajo nas slovenske vojake prav radi. Bog živi Vas, g. urednik, in vse čitatelje "Goriške Straže".

Maver Anton, Lokve — Frančišek Franje, Vrtojba — Novak Josip, Fanje — Renčelj Franje, Standrež — Brisko Emilij, Standrež — Nanut Ludvik, Standrež — Makue Franje, Standrež — Bandelj Emilija, Stanjel — Pavlin Franje, Ravnica — Skočir Anton, Jezera — Kosovelj Franje, Černiče — Štek Josip, Vipava — Stekar Josip, Vipolže — Koder Angel, Podgora Konjedje Feliks, Plave — Cus Ludvik, Sedlo — Jurinčič Janez, Koslavjevec — Bajt Anton, Smast — Stanislav Alojzij, Gorenje Nekovo — Knez Angel, Prosek — Kralj Ivan, Ligna.

POZDRAV IZ TUJINE

Iz mesta Hermagor v Nemški Avstriji smo prejeli slednji dopis:

Sli smo od doma s trebuhom za kruhom, ker nam naša domačija ne more nuditi zadostnega zasluzka. Prispeli smo srečno tu sem in deča

gumljeno Kafol, prišli smo prosit in iskat gospoda za Banjščice. Bili smo že v Bodrežu pri Cerovškovi vili...

Aha, Cerovškovega gospoda bi radi! Govorite kar ž njim!

Stanič se je nasmehnil.

Tako smo rekli, gospod, se je obrnil Kafol do Cerovškega in z njim vsi drugi, ki so ga že prej opazovali, tako smo rekli in sklenili, da poprosimo vas, če bi bili voljni priti k nam za gospoda.

Dolgo smo že brez njega in zdi se nam kakor da živimo v gmajni. Malo od rok je pri nas, pa je vseeno lepo. Kar boste potrebovali, vse vam damo in poslušali vas bomo. Tudi vam zmosimo vse vaše stvari sumi na Banjščice, nič stroškov ne boste imeli. In voz vam

naročimo, da vas pripelje do Solkana in čez Preval do Čepovana. Prosimo vas, usmilite se na in obljubite nam, da ste zadovoljni in prideite. Ne veste, kako neizmerno razveselite vse Banjščarje, ki tako izkočajo novega gospoda in

»Gospod dekan«, je začel opisujajo na vas! —

mo pri zgradbi obramionih zidov proti hindournikom. Prav zavajajo smo in pozdravljamo vse domačine ter vse primorske Slovence: Alojzij Lavrenčič, Matija Rosič, Angel Česni, Franc Lazar, Anton Čenčič, Jožef Lavrenčič, Jožef Pavlin.

TO IN ONO.**KAKO ODGANJATI NADLEZNI MRČES.**

Da se obraruješ v svoji hiši nadležnega mrčesa, skrb v vseh prostorih za snago. Kakor hitro opaziš, da se je zanesla ptovo hiša kakšna taka nadloga, pa moraš še podvojiti skrb za snago in tudi takoj pričeti z uničevanjem mrčesa.

Prav pogosta nadlega so molji. Majhni metuljčki, sirkasti ali rjavkasti so, se zdaj tu zdaj tam vzdigajo iz kakih omare, izza postelje, preoblenevanega stola ali sploh iz mračnega kotička. Ti metuljčki ležijo jajčeca v rolneno obliko, kožuhovino, v posteljo in drugam. Ličinke, ki prilezejo iz jajčec, pa razgrizajo in pretuknajo te stvari na vse strani. Kjer so se molji vgnezdili, jih je mogoče le s težavo odpariti. Edino in najuspešnejše sredstvo je uničevanje metuljčkov, predenca z jajčki. Za to delo pa je treba dan na dan strkvati, krtačiti in prezračevati vse take stvari, kjer se molji radi naselijo. Zdaj spomladi ravna lečjevo nori metuljčki iz bub; zato jih je treba prav posebno uničevati. — Volnene stvari ali kožuhe, ki jih čez poletje ne rabimo, je treba dobro spraviti, da se ne naselijo v njih molji. V trgovinah se dobri prašček, ki še dosti dobro zavaruje pred njimi. Nekateri potrebujejo zimske stvari, preden jih shranijo, z notolinom (se dobi v drožeriji). Dobro je tudi, aka narediš vrečice iz pajčolanja in jih napolnjene s kafro in celim potrom obesiš na več krajev v omare, kjer hraniš čez poletje zimska oblike. Ako pa potegn戾 zimska oblike v predole, pa zaviš vsak kos oblike v platenino rjavo in vmes natresi gori in moranovih odganjalnih sredstev. Tudi sirkva (lavendel) in trpentin sta precej uspešna.

Pelika nadlega so tudi muhe. Kako se ubranili teh nadležnic? Eno sredstvo se kraje, kjer se se naselile v celki množini, bi bilo to, da v sobi razpršis mrčesnega praška (tobis gr. v drožeriji), ko si sereda peč zaprtokna in vrata, in počakaš pod ure, potem pa muhe, ki so deloma male, deloma omamljene, pometeš in vržeš na ognje. Dobro sredstvo so tudi krogličasti kazareci, ki imajo spodaj odprtino (navadni kazareci za muhe lovit), ki jih deloma nadije s špirilom in postavljajo na sredino.

Madon in vsi možje so prikimali in v mislih hvalili svojega prvega ključarja, da je dobro govoril in povedal vse, kar jim je bilo na sreču. Tudi gospod dekan je bil zadovoljen s Kafolom in je pritrjeval s svojim priljubljenim: Co, co!

Stanič je resen poslušal in ko je končal ključar, mu je segel odločno v roko in kratko dejal:

— Pridem, možje, če ne bodo imeli skofie nič proti. Voza pa ne bo treba, poči jo malphem k vam!

— Co, co, je dejal dekan: smozje, pa sedite no sedaj, na zdravje novega banjščega gospoda zvrnemo kazarece vina!

Ko je sed dekan naročil kuhariči, so možje, obotavljoči se sedli, potem pa se je razpredel zivahan pogovor in sečini in zadovoljni so treli na zdravje gospodu Valentiju. Dekan jim je med pogovorom se obljudbil, da bo tudi sam stopil v Cerovico do skofa in podpril njihovo prisotno.

Možje so se zahvalili in ko so odhajali, so se čutili v prostrani dvo-

riš na s sladkorjem potresene krožnice. Enako dobrì pa so tudi naradni kazareci, ki jih napolniš do polovice z milivo, pokriješ s tanko rezino hruha, ki si ji v sredini napravi majhno luknjico in jo na znotranji strani postlagel ali pomazal z medom. Zadnja leta je v prodaji tudi papir za muhe, ki, če jih res pomori, bi bil primeren, ako pa jih le z leplom prijemlje, da se dolgo časa mučijo, ni za rabo. Posebno neokusno sredstvo, ki ga v svoji hiši nikar ne trpi, je pobijanje muh po mizah, klopcih ali stenah z usnjatimi izrezki, ki jih ponekod pritrdijo na palico in z njimi pobijajo muhe.

DEKLICE, BODITE PAMETNE.

V francoskem mestu Lyonu sta si 14 letna Alojzija in 13 letna Pavilino zaželeli ostriženih las. Iz materine torbice sta vzel denarja, stopile k frizerju, ki jim je njuno željo za plačilo takoj izpolnil. Izpolnjeni želji je pa sledil kes in strah pred materami. V kesu in božnazu sta se sprežali par ur in sklenili umreti. Bolj junaska Alojzija je poljubila Pavilino in se vrgla v globoko vodo. Se predno je mogla Pavilina slediti Alojziji, je k sreči prišel stražnik, ki je sledil mladima deklicama. Stražnik je plaval za potapljanje se Alojzijo in prinesel jo je živo na suho. Slovenske deklice, dolgi lasje so lepiši ko kratki.

LISTNICA UREDNISTVA.

J. B., Dolenci Novaki, p. Cerkno; Zaželeni naslov je: G. Civil Cej, Via Ponte Isonzo 4 (v bližini Slovenskega Alojzijevišča — v hiši krojača Novič).

Fr. Že, Černiče: Vašega popravka ne moremo priobčiti, ker je očvidno pisani od gospoda, ki je bil z dopisom prizadet. Ob prilikih se zglasite pri nas, da se o zadevi nemoteno pogovorimo.

Beluno. Vaš dopis smo oddali na sim zastopnikom, da ukrenejo potrebne korake.

»Bodi vam priporočen naš matenin jezik, ki je hiter in poln, močan in tih, mlad še, ali poln mladeničke sile.«

(Nikola Tommasco, v svoji hravski knjigi „Iskrice“.)

IZJAVA *

Podpisani izjavljjam, da nisem dejanik dolgov, ki jih naredi Marinka Princič, roj. Pušner.

Gorica, 30.5. 1924.

Mihail Princič

Gor, Cerovo 11.

* Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor zahteva tisk, zakon.

rani že kar domače. Postajali so ob velikih stenskih slikah in menili, da na Banjščicah še v cerkvi takih nimajo. Tudi farovz da ni tako lep so povedali, svojemu gospodu, a da je vendarle čeden.

— Co, co, se je nasmehnil dekan, počasi boste že morali novega zidati!

— Šta bemo, samo da gospoda dobimo! so pritrdili Banjščarji in se poslovili. Ko so odsli, je ugotovil dekan:

— Dobri ljudje, gospod Stanič. Žrtvujete se sicer za nekaj let, a ne boste se kesati!

Banjščarji pa so veseli svojega vseh zavili izpred župnišča na cerkev k Carbonu in ponosno stopali po stopnicah v gostilno, kjer so jih hoteli Kanalec vleči, a to pot so morali utihmiti, ko so zvedeli, kako so opravili v farovžu.

Pod večer so prisli domov. Pri Kafolovih so jih ljudje pričakovali in veseli poslušali svoje odpovedi, ko so tehino pripravljali, kako so dobili gospoda. — (Dalje.)

Vozni red državnih železnic

veljaven od 1. junija 1924.

Trst — Videm

	Os.v. ¹	Os.v.	Os.v.	Os.v.	B.v.	Os.v.
odh. Trst	5.35	8.30	13.30	17.15	19.45	
Miramar	5.53	8.48	13.48	20.01		
Grinjan	5.59	8.53	13.53	20.06		
Sv. Križ	6.07	9.00	14.00	20.13		
Bivio-Nabrežina	6.14	9.08	14.08	20.20		
Sesljan	6.19	9.13	14.13	20.25		
Devin	6.24	9.18	14.18	20.30		
doh. Tržič	6.33	9.28	14.28	17.57	20.39	
odh. Tržič	6.38	9.33	14.37	18.06	20.44	
Ronki	6.45	9.41	14.44	18.13	20.51	
Redipulje	6.52	9.48	14.51	—	20.58	
Zagraj	6.59	9.54	14.57	18.21	21.04	
Gradiska	7.05	10.00	15.03	18.27	21.10	
Rubije	7.14	10.08	15.11	—	21.18	
doh. Gorica	5.50	7.23	10.16	15.19	18.40	21.27
odh. Gorica	6.06	7.36	10.20	15.25	18.44	21.32
Ločnik	6.12	7.42	10.26	15.31	—	21.38
Moša	6.18	7.48	10.32	15.36	18.53	21.43
Kopriva	6.23	7.53	10.38	—	—	21.48
doh. Krmin	6.28	7.58	10.44	15.44	19.02	21.53
odh. Krmin	6.29	7.59	10.46	15.45	19.03	21.54
S. Giovanni Manzano	6.38	8.08	10.55	15.53	19.11	22.02
Manzano	6.44	8.13	11.01	15.58	—	22.07
Buttrio	6.51	8.20	11.08	16.05	19.20	22.14
doh. Videm	7.02	8.30	11.20	16.15	19.30	22.25

¹ pride na južno postajo iz severne.

Videm — Trst

	O.v.	O.v.	B.v.	O.v.	O.v. ²	O.v.
odh. Videm	5.10	7.50	10.10	13.30	17.45	20.01
Buttrio	5.21	8.01	10.21	13.42	17.57	20.13
Manzano	5.28	8.08	—	13.49	18.04	20.20
S. Giovanni Manzano	5.33	8.13	10.31	13.54	18.09	20.25
doh. Krmin	5.39	8.19	10.38	14.00	18.16	20.32
odh. Krmin	5.40	8.20	10.39	14.03	18.17	20.34
Kopriva	5.46	8.26	—	14.10	18.23	20.41
Moša	5.51	8.31	10.49	14.16	18.29	20.47
Ločnik	5.57	8.36	—	14.21	18.34	20.52
doh. Gorica	6.01	8.40	10.57	14.26	18.39	20.57
odh. Gorica	6.05	8.42	11.02	14.32	18.45	21.07
Rubije	6.15	8.52	11.12	14.42	—	21.19
Gradiska	6.23	9.00	11.20	14.50	—	21.27
Zagraj	6.29	9.06	11.26	15.00	—	21.33
Redipulje	6.34	9.11	11.32	15.06	—	21.38
Ronki	6.41	9.18	11.39	15.13	—	21.44
doh. Tržič	6.48	9.25	11.46	15.20	—	21.50
odh. Tržič	6.53	9.50	11.51	15.25	—	21.55
Devin	7.08	10.05	15.41	—	—	22.11
Sesljan	7.15	10.11	15.47	—	—	22.17
Bivio-Nabrežina	7.22	10.17	15.53	—	—	22.23
Sv. Križ	7.28	10.23	15.59	—	—	22.29
Grinjan	7.33	10.28	16.04	—	—	22.34
Miramar	7.37	10.32	16.08	—	—	22.38
doh. Trst	7.45	10.40	12.30	16.17	—	22.47

² vozi iz južne na severno postajo.

Podbrdo — Trst

	O.v.	O.v.	B.v.*	O.v.	O.v.	B.v.**
odh. Podbrdo	5.00	8.25	11.21	16.40	20.50	
Hudajužna	5.14	—	11.34	16.54	—	
Grašovo	5.30	—	11.50	17.10	—	
Podmeleec	5.40	—	12.00	17.20	—	
Sv. Luceja	6.08	8.54	12.30	17.55	21.23	
Avče	6.22	—	12.43	18.11	—	
Kanal	6.31	9.11	12.52	18.23	—	
Plave	6.42	—	13.03	18.38	—	
doh. Gorica	7.01	9.36	13.20	18.58	22.04	
odh. Gorica	5.20	7.11	9.41	13.27	19.08	22.09
Sv. Peter	5.29	—	13.35	19.16	—	
Volčjadraga	5.39	—	13.43	19.23	—	
doh. Prevačina	5.47	—	10.02	13.51	19.30	22.28
odh. Prevačina	5.50	—	10.03	13.54	19.33	22.29
Rihemberg	6.04	—	—	14.10	19.47	
Stanjel	6.27	—	16.30	14.34	20.09	
Dutovlje	6.37	—	—	14.46	20.19	
Repentabor	6.51	—	—	15.01	20.32	
Općine	7.03	—	10.56	15.10	20.39	23.19
Gvardijela	7.20	—	—	15.26	20.52	
Rocol	7.29	—	—	15.35	21.00	
doh. Trst	7.40	—	11.25	15.45	21.10	23.45

* Direktna zveza Monakovo-Trst — ** Direktna zveza Monakovo-Trst.

Trst — Podbrdo

	B.v.	O.v.	O.v.	O.v.	B.v.	O.v.
doh. Trst	5.30	6.10	11.00	—	17.55	18.50
Rocol	—	6.27	11.16	—	—	19.05
Gvardijela	—	6.39	11.26	—	—	19.16
Općine	6.02	7.02	11.47	—	18.26	19.38
Repentabor	—	7.12	11.57	—	—	19.48
Dutovlje	—	7.22	12.06	—	—	19.57
Stanjel	—	7.33	12.17	—	18.53	20.10
Rihemberg	—	7.47	12.30	—	—	20.23
doh. Prevačina	6.45	7.58	12.41	—	19.14	20.33
odh. Prevačina	6.46	8.01	12.45	—	19.15	20.35
Volčjadraga	—	8.09	12.53	—	—	20.43
Sv. Peter	—	8.19	13.03	—	—	20.53
doh. Gorica	7.09	8.26	13.10	—	19.37	21.00
odh. Gorica	7.15	8.33	13.23	18.00	19.42	
Plave	—	8.56	13.44	18.24	—	
Kanal	—	9.12	13.54	18.36	20.10	
Avče	—	9.21	14.05	18.46	—	
Sv. Luceja	8.05	9.50	14.38	19.15	20.32	
Podmeleec	—	10.65	14.53	19.30	—	
Grašovo	—	10.15	15.03	19.40	—	
Hudajužna	—	10.39	15.27	20.04	—	
doh. Podbrdo	8.47	10.55	15.42	20.20	21.12	

Op. Oba brzovlaka imata direktno povezno Trst-Monakovo.

GORICA-AJDOVSCINA		AJDOVSCINA-GORICA	
odh. Gorica	7.32	13.40	19.55
St. Peter	7.41	13.52	20.06
Volčjadraga	7.52	14.03	20.18
doh. Prevačina	8.00	14.11	20.25
odh. Prevačina	8.17	14.15	20.38
Dornberg	8.25	14.23	20.46
Batuje	8.35	14.33	20.56
Kamnje	8.46	14.44	21.07
Dobravljje	8.57	14.55	21.18
Sv. Križ	9.05	15.03	21.25
doh. Ajdovščina	9.15	15.12	21.35

	E.v. ¹	O.v. ¹	B.v. ¹	E.v. ²	B.v. ²	O.v. ²	B.v. ²
doh. Trst	2.20	5.00	7.55	10.—	15.10	18.—	19.35
Prestraneck	—	5.11	8.05	10.12	15.20	18.12	21.17
doh. St. Peter	2.39	5.22	8.15	10.24	15.31	18.23	19.54
odh. St. Peter	2.44	5.24	8.20	10.29	15.32	17.10	21.50
Ležeče	5.40	—	10.45	—	—	18.44	—
doh. Divača	5.55	8.46	11.—	15.58	17.36	18.59	20.26
odh. Divača	5.57	8.47	11.02	15.59	17.37	19.01	20.27
Sežana	6.11	8.59	11.15	16.11	17.49	19.15	—
Općine	6.21	—	11.26	—	18.—	19.26	—
Prosek	6.28	—	11.33	—	—	19.33	—
doh. Nabrežina	6.37	9.19	11.42	16.31	18.11	19.42	20.58
odh. Nabrežina	6.38	9.20	11.43	16.32	18.12	19.45	20.59
Sv. Križ	6.47	—	11.52	—	—	19.54	—
Grinjan	6.52	—	11.57	—	—	19.59	—
Miramar	6.56	—	12.01	—			

DIVACA-HERPELJE-KOZINA

odh. Divača	6.00	12.50	19.05	odh. Herpelje	9.25	14.45	19.55
Rodik	6.22	13.12	19.25	Rodik	9.41	15.00	20.07
doh. Herpelje	6.35	13.27	19.36	doh. Divača	10.00	15.19	20.22

KOZINA-HERPELJE-DIVACA

REKA-ST. PETER.

odh. Reka	5.50	8.05	15.00	19.00	odh. St. Peter	9.00	11.51	16.25	21.55
Opatija	6.20	8.31	15.26	19.26	Kilovče	9.14	12.05	16.43	22.09
Jordani	6.42	8.53	15.47	19.47	Bistrica	9.30	12.21	16.59	22.25
Sapjane	7.01	9.12	16.05	20.05	Sapjane	9.49	12.40	17.18	22.43
Bistrica	7.24	9.35	16.26	20.28	Jordani	10.08	12.59	17.37	23.02
Kilovče	7.41	9.52	16.42	20.45	Opatija	10.17	13.07	17.47	23.12
doh. St. Peter	8.00	10.12	17.00	21.05	doh. Reka	10.30	13.20	18.00	22.25

ST. PETER-REKA

Dr. T.

Blagopokojni Anici Sardoč v slovo.

Neizprosn zakon usode večkrat rečeta, da moramo prerano izgubiti ono, kar nam je bilo najdražje...

Bajnodelen maj v vsej svoji krasuti, mogočnosti in dražesti, je hotel, da ovence cvetka v pomladu svoje dobe sklenil je, da naj bi cvetela v nemintjem sijaju, v kraljestvu večne lepot...

Marsikdo je izpoznał to dragoceno bitje, ko je njen srebrnočisti glas v scitšču plaral proti prestolu. Najvaješčega v očarjujoči, veličastni pesmi, do Omega, od katerega je bila takò bogato obdarjena in ki mu je v najljutješih vihrah ostala zresta dekla do poslednjega diha...

Marsikdo je vzljubil ta neprcenljivi biser, ko so ga njene vrline navajale k vijšim ciljem in vzorom od osih, ki se jin klanja vsakdanji zemljan. Tedaj si imel priliko diriti se neizčrpni zakladnici njenega duha. Spoznali in venili smo jo visoko, toda vedno že premalo...

In ko so ribarji ponavljali in si je pod strani ljubečega družnika spletla gnezdec v svetu družinskem krogu, je prišudjala bela žena in jo odredila v kraljestvo višje sreče, zadovoljnosti, blaženosti...

Grobri tulijo, kaj hočete od nas? — Mogočno bodo se nadalje donele orglje in hiši Gospodori, visoko se bo razvrgala naša pesem v hramu večne Lepote, a njen glas ostane nem za vedno...

Izvrpani bomo nadaljerati trnjevo mol proti Kalvariji, jud nam bo še nadalje razjedal izmucene duše, a nje ne bo več, da bi nam prilivala toli potrebne teke in blagodejne utche, da bi naš mal čolnič čimprej prijedel v pistan Ustajenju...

Nemo bodo turali njeni dragi po ostrih stezhah živeljenja, toda ona bo daleč, daleč proč od doline solz...

Cerovškov gospod.

Živiljenje Valentina Staniča.

(Spisal Joža Lovrenčič)

Kuharica je odšla naznanit Banjskarje, ki so s klobuki v roki čakali pred vratni v veliko sobo. Kafol je bil ves resen, očvidno se je še zadnji trenutek pripravljal in iskal primernih besed.

»Kar vstopite, gospoda vaju ča kata!« je rekla kuharica, vrnila se iz sobe in odšla v kuhinjo.

Kafol je prijal za kljuko, vrata so se odprla in za njim so sli drugi ključar Madon in še Lovišek, Bitičnik, Kumar in Maligoj.

»Hvaljen Jezus!« so pozdravili Kafol in možje v zbornu oba gospoda.

»Amen!« je rekel dekan in jim stopil naproti. »Kaj pa bi radi možje? jih je prašal, ker jim je bral z obraza, da so nekam v zadrugi.

»Gospod dekan, je začel opipajo na vas!«

trpljenja in prevar, njeni jasni zvezda pa bo razsvetljevala poti mučenikov dolga dolga...

Na bajnem goriškem polju, ki ga je takò ljubila, bodo čakali njeni mladostni pozemski ostanki rečnega vstajenja. Krasen sen bo snivala nepozabna Anica in mi ji ga bomo zavidal... V boli povesite glavice, mladostne cvetke, zakaj ovencu je raša kraljica! Plakaj, slavček, v božanstvu čarobnega maja, zakaj utihnila je za vedno na struna troje mladončeve lirč...

Gorica, dne 26. maja 1924.

POZDRAV SLOVENSKIH VOJAKOV.

Slovenski fantje — vojaki letnika 1904 pri 2. regimentu v Modeni pošljamo iskrene pozdrave svojim staršem, bratom, sestram, sorodnikom, znancem in prijateljem. Pozdravljamo tudi vsa slovenska dekleta in fante. Imamo se razmeroma prav dobro. Častniki imajo nas slovenske vojake prav radi. Bog živi Vas, g. urednik, in vse čitatelje „Goriške Straže“.

Maver Anton, Lokve — Francišek Fran, Vrtoiba — Novak Josip, Fanič — Renčelj Fran, Standrež — Brijisko Emilia, Standrež — Nanut Ludvik, Standrež — Makne Fran, Standrež — Bandelj Emilj, Stanjel — Pavlin Fran, Ravnica — Skočir Anton, Jerec — Kosovelj Fran, Cerniče — Štefan Josip, Vipava — Stekar Josip, Vipolje — Koder Angel, Podibro Konjedie Feliks, Plave — Čus Ludvik, Sedlo — Jurinčič Janez, Kostanjevica — Bajt Anton, Smast — Stančič Alojzij, Gorenje Nekovo — Knez Angel, Prosek — Kralj Ivan, Lika.

POZDRAV IZ TUJINE

Iz mesta Hermagor v Nemški Avstriji smo prejeli slednji dopis:

Sli smo od doma s trehuhom za kruhom, ker nam naša domačija ne more nuditi zadostnega zaščitnika. Prispeli smo srečno tu sem in dejan

gumljeno Kafol, prišli smo prosit in iskat gospoda za Banjsice. Bili smo že v Bodrežu pri Cerovških vih...

»Aha, Cerovškovega gospoda bi radi! Govorite kar žujim!«

Stanič se je nasmehnil.

Tako smo rekli, gospod, se je obrnil Kafol do Cerovškega in z njim vsi drugi, ki so ga že prej opazovali, tako smo rekli in sklenili, da poprosimo vas, če bi bili voljni priti k nam za gospoda.

Dolgo smo že brez njega in zdi se nam kakor da živimo v gmajni. Malo od rok je pri nas, pa je vseeno lepo. Kar boste potrebovali, vse vam damo in poslušali vas bomo. Tudi vam zmosimo vse vaše stvari sami na Banjsice, nič stroškov ne boste imeli. In voz vam naročimo, da vas pripelje do Sol kana in čez Preval do Čepovana.

Prisimo vas, usmilite se nas in obljudite nam, da ste zadovoljni in se obljudibil, da bo tudi sam stopil v pride. Ne veste, kako neizmerno storite do skofa in podprt njihovo razveselite vse Banjskarje, ki tako prešnjo.

»Gospod dekan, je začel opipajo na vas!«

mo pri zgradbi obrambnih zidov proti huelournikom. Prav začel včini smo in pozdravljamo vse domačinje ter vse primorske Slovence: Alojzija Lavrenčiča, Matijo Rosiča, Anto Česnik, Franca Lazar, Antona Čenčka, Jožef Lavrenčič, Jožef Pavlin.

TO IN ONO.

KAKO ODGANJATI NADLEZNI MRČES.

Da se obvaruješ v svoji hiši nadležnega mrčesa, skrb v vseh prostorih za snago. Kakor hitro opaziš, da se je zanesla v tevo hišo kakšna taka nadloga, pa moraš še podvojiti skrb za snago in tudi takoj pričeti z uniceranjem mrčesa.

Prav pogosta nadlega so molji. Majhni metuljčki, sirkasti ali rjarkasti so, se zdaj tu zdaj tam vzdignijo iz kaže omare, izza postelje, preoblačenega stola ali splah iz mračnega kotička. Ti metuljčki ležijo jajčeca v volneno obliko, kožuhovino, v posteljo in drugam. Ličinke, ki prilezejo iz jajčeca, pa raztrijejo in pretukajo te stvari na vse strani. Kjer so se molji vgnedili, jih je mogoče le s težavo odpraviti. Edino in najuspešnejše sredstvo je uniceranje metuljčka, predvsem z jajčki. Za to delo pa je treba dan na dan strkavati, krtačiti in prezračevati vse take stvari, kjer se molji radi naselijo.

Zdaj spomladi vrnemo lečo novi metuljčki iz bub; zato jih je treba prav posebno unicerati. — Volnemu stvari ali kožuhu, ki jih čez poletje ne rabimo, je treba dobro spraviti, da se ne naselijo v njih molji. V trgovinah se dobri prašek, ki še dosti dobro zararuje pred njivo. Nekateri potresajo zimsko stvari, preden jih shranijo, z naftalinom (se dobri v drožeriji). Dobro je tudi, ako naredis vrecice iz pajčolana in jih napolnjene s kufo in celim posrom obesiš na več krajev v omaro, kjer hranijo čez poletje zimsko obliko. Ako pa polagaš zimsko obliko v predale, pa zarij vsak kos oblike v plateno rjhu in vmes natresi gori imenovanih odganjalnih sredstev. Tedi sirika (lavendel) in trpentin sta prvej uspešna.

Velika nadlega so tudi muhe. Kako se ubraniti teh nadležnic? Eno sredstvo za kraje, kjer so se naselito črkiki množini, bi bilo to, da v sobi razprši mrčesnega prašku (dobri g. v drožeriji), ko si sereda prej zaprl okna in vrata, in počakaš pol ure, potem pa muhe, ki so deloma mrte, deloma omamljene, pometeš in vržeš na ogjenj.

Dobro sredstvo so tudi kroglasti kozarci, ki imajo spodaj odprtino (naradni kozarci za muhe torili), ki jih deloma udišči s špirom in posta-

riš na s sladkorjem potresene krožnike. Enako dobrí pa so tudi naradni kozarci, ki jih napoldiš do polovice z milico, pokriješ s tanko rezino hrhavo, ki si ji v sredini napolnil majhno luknijo in jo na znotrani strani postavil ali pomazal z medom. Zadnja leta je v prodaji tudi papir za muhe, ki, če jih res pomori, bi bil primeren, ako pa jih le z lepljivo prijemlje, da se dolgo časa mitijo, ni za rabo. Posebno neokusno sredstvo, ki ga v troji hiši nikač ne tripi, je pobijanje muh po mizah, klopcih ali stenah z usnjatimi izrezki, ki jih ponekod pritrdirijo na palico in z njimi pobijajo muhe.

DEKLICE, BODITE PAMETNE.

V francoskem mestu Lyonu sta si 14 letna Alojzija in 13 letna Pavlina zaseleli ostriženih las. Iz materine torbice sta vzel denarja, stopile k frizerju, ki jim je injuno željo za plačilo takoj izpolnil. Izpolnjeni želji je pa sledil kes in strah, pred materami. V kesi in božnici sta se sprejavali par ur in sklenili umreti. Bolj junaška Alojzija je poljubila Pavlino in se vrgla v globoko vodo. Se predno je mogla Pavlino slediti Alojziji, je k sreči prisel stražnik, ki je sledil mladima deklicama. Stražnik je plaval za potapljalčico se Alojzijo in prinesel, jo je živo na suho. Slovenske deklice, dolgi lasje so lepsi ko kratki.

LISTNICA UREDNISTVA.

J. B. Doljeni Noraki, p. Cerkno: Zaželeni naslov je: G. Ciril Oej, Via Ponte Isonzo 4 (v bližini Slovenskega Alojzijevišča — v hiši krojača Nočiča).

Fr. Ze. Černiče: Vašega popravka ne moremo prihoditi, ker je očvidno pisani od gospoda, ki je bil z dopisom prizadet. Ob prilikti se zglašite pri nas, da se o zadevi nemoteno pogovorimo.

Boljno. Vaš dopis smo oddali našim zastopnikom, da ukrepite potrebljene korake.

»Bodi vam priporočen naš matenj in jezik, ki je hiter in bolj, močan in tih, mlad še, ali bolj mladeničke silea. (Nikola Tommasco, v svoji hravski knjigi „Iskrice“.)

IZJAVA *

Podpisani izjavljjam, da nisem plačnik dolgov, ki jih naredi Marta Primčič, roj. Pušner.

Gorica, 30.5. 1924.

Mihail Primčič
Gor. Cerovo 111.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor zahteva tisk, zakon.

rani že kar domače. Postajali so ob velikih stenskih slikah in menili, da na Banjskejceh se v cerkvi takih nimajo. Tudi farovz da ni tako lep so povedali, svojemu gospodu, da je vendarle eden.

»Co, co, se je nasmehnil dekan, počasi boste že morali novega zidati!«

»Ga homo, samo da gospoda dobimo!« so pritrdili Banjskarji in se poslovili. Ko so odslili, je ugotovil dekan:

»Dobri ljudje, gospod Stanič, žrtvujete se sicer za nekaj let, a ne boste se kesati!«

Banjskarji pa so veseli svojega vsepla zavili izpred zunanjega načrta na Carbonu in ponosno stopali po stopnicah v gostilno, kjer so jih hoteli Kanale vleči, a to pot so moralni utihnuti, ko so zvedeli, kako so opravili v farovžu.

Pri večer so prisli domov. Pri Kafolovih so jih ljudje pričakovali in veseli poslušali svoje odposlane, ko so tebno pripovedovali, kako so dobili gospoda. — (Daleje.)

ede, se moram zahvaliti Tebi, Spiro. V vsaki hrvatski besedi, ki jo bom čital ali pisal, bom srečal, Spiro, Tvoje ime!"

Na Tommasejev odgovor bo „Voce“ vedva prav lepo molčala.

IZREDNO ZNIZANE VOZNE CENE V POSTOJNU.

V prospeku običajne jamske veselice v Postojni je vlada dovolila za dan 8. junija na binkoštno nedeljo vsem izstankom v posebnih in rednih vlakih, z vseh železniških postaj, izredno, za znižano vožnjo v Postojnsko jame. Vozilo bo osem posebnih vlakov, ki si bo lahko udobno ogledal v enem dnevu svetovnoznameno jamo vsakdo iz Testa, Gorice, Opatije, Reke, Pula, Vidina, Benetik in Tržiča. Izredna novost letošnje veselice bo veliki pevski vbor v koncertni dvorani, ki bo prvi vojne vrste v podzemeljskem svetu.

UBOGI ŽELEZNIČARJI.

Vlak Trst-Videm-Benetke je dosegel v Videm 40 minut prepozno. V vlaku je vozil tudi senator Fradeletto, ki je v družbi z drugim potniki surovocabival nad železničarji. Ti so mu izjavili da naj se gre pritožit k počajenčniku in da naj ne prireja v vlaku protestnih shodov.

Dobrosrčni senator je železničarjem med drugim zabrusil v obraz: Obstruirate, ker so vam znižali plače!

TRIDESETLETNICA KRŠČANSKIH SOCIALISTOV.

V teh dneh praznuje slovensko delovo ljudstvo v Ljubljani 30 letnico krščansko-socialističnega gibanja. Temelje temu gibanju je postavil največji voditelj slovenskega delovnega ljudstva Evangelist Krek. Praznovanje krščanskih-socialistov se pridružujemo tudi mi, ki smo ločeni politično od njih. V udejstvitvi krščansko-socialistične misli v družini, občini, deželi in v državi vidimo srečno bodočnost jugoslovenskega naroda, ona je tudi edino sposobna pobratiti vse narode. Na delo, da oživi in da se poglobi na novo socialni duh krščanstva!

BOJTE SE NAS!

Fašistovska stranko je odločni neučasti nastop opozicije v parlamentu zelo razkačil. Zato je vodstvo fašistovske stranke izdalo proti opoziciji proglast: Vodstvo fašistovske stranke je prosmatralo prve parlamentarne nastope opozicijskih skupin.

Iz teh nastopov je razvidno, da so iste sklenile ovirati vpostavitev reda v državi, ki ga je zahteval v svojem otvoritvenem govoru kralj. Opozicija prezira popolnomo ogromno obnovljeno delo, ki ga je izvršila fašistovska vlada, ne uvažuje prav nič dejstva, da se je dežela izjavila, pri volitvah za fašistovsko revolucijo in da izkazuje dnevno v mezočnih manifestacijah svojo hvaležnost predsedstvu vlade. Vodstvo fašistovske stranke izjavila, da ne bo fašizem trces nadaljnji provokaciji opozicije, ki potvarja jasno izraženo voljo dežele. Fašizem zahteva mir, udanost in disciplino".

Ta proglašenje naj bi pognal opoziciji strah v kri in kosti!!

GIUNTA GROZI.

Poslanec Giunta je v razgovoru z nekim časnikarjem izjavil: „Mi bomo za vsako ceno ponujili svoje mlajše in še neizkušene poslanece, da se potrudijo s svojim pomašanjem omogočiti, da pride parlament do nove veličine. Zato je predvsem potrebno da prenehata opozicija s svojo spekulacijo. Če se ti ne zgedi, smo pripravljeni na vse, v parlamentu je izven parlamenta".

Malo čudne se nam zde te besede poslanece Giunte. Saj je ravno on s svojo neprevidnostjo in nepotrebni junaštvo povzročil načrti, naredil in pri zadnjih parlamentarnih sejih.

BITKA V ZBORNICI.

O dogodkih v rimskem parlamentu prinašamo obširno in zanimivo poročilo poslanca dr. Besednjaka. Naj zato na tem mestu samo kratko poročamo o bitki, ki se je vršila v zbornici pri seji v petek dne 30. m. m. popoldne. Izval jo je fašistovski poslanec Giunta, ki ga naši čitatelji prav dobro poznavajo. Giunta je podpredsednik zbornice in bi moral skrbeti za mir in red. Spozabil pa se je tako daže, da je med svojim govorom, obrnjen proti opoziciji zaklical: *Ta tolpa roparjev...* Poslanec general Beneševga in posl. Amendola se dvigneta in se vržeta proti fašistom: sledijo jima še drugi opozicionaleci. Od druge strani nastopi kakih 50 fašistovskih poslanecov in med obema skupinama se je razvila praveata bitka.

V tem boju je gen. Beneševga na-

enkrat padel in si spahnit roko. Seja se je morala prekiniti.

* *

V hodnikih zbornice sta se veselo spopadla fašistovski poslanec Barbieri in komunist Picelli. Tovariši so ju ločili, da se nista preveč vzljubila.

ZA SVOBODO ČASOPISJA.

Republikane so vložili v parlamentu interpellacijo radi svobode časopisja.

POVODENJ JE NAPRAVILA

v Jugoslaviji nad 3 milijarde dinarjev škode. Žita bo vsele povodnji za 8000 železniških vozov manj ko lani.

NOVI VOZNI RED.

Opozarjam na novi vozni red džavnih železnic, ki smo ga priložili današnji številki. Upamo da smo s tem ugodili vroči želji in nujni potrebi naših naročnikov in čitateljev.

Kaj je novega na deželi?

STUDENO.

Podpisani župni urad sporoča, da se bo na Planinski Gori vršil slovesen shod na binkoštni pondeljek. Na predvečer pridiga in blagoslov, potem pa spovedovanje. V pondeljek prva sv. maša ob 6 h, druga slovesna ob 10 h. Pridite v obilnem številu k Mariji pribežljchu gresnikov, saj ona milostljivo objema vse narode.

SRPENICA.

Dne 21. maja je umrl oče našega župana in poštarja g. Fr. Logar, star 78 let. Bil je znana oseba ne samo po Bovškem, temveč po vsem Goriškem. Kako je bil spoštevan, je pokazal njegov slajnji pogreb, katerega je vodil g. bovški dekan. Pokoj njegovi duci, g. župan in vsem preostalim naše sožalje!

KOZANA:

V sredo dne 28. maja se je poročila gospica Natalija pl. Reya, hči g. Antona pl. Reya, veleposestnika in bivšega župana, z gospodom Avgustom Gabrijelčičem, veleposestnikom in stavbnikom iz Ložje. Novoporocenecema naše najiskrenejše častitke.

IZ ZAKOJCE.

Ze dolgo ni bilo nobenega glasu od nas, pa tudi danes nimamo nič veselega povedati, ampak moramo poročati samo o krivicah, ki se nam zodijo.

Pri nas so že par let delali drva, katere je kupil lesni trgovec Bramanti. Ker pa delave niso dobivali mezde, so prenehal z delom predno so ga dokončali. Trgovec Bramanti je postal delavecem dolžan na zaščitni približno 12.000 lit. Ker pa je postal še nekaj drva tukaj na mestu, si je nekdo — vsemi vemo kdo — kar kratkomalo zmislil, da so delave drva kradli in Bramantijev zastopnik je zato v petek 23. t. m. pripeljal orožnike iz Cerkna, ter dal arretirati 8 tukajšnjih vaščanov, med tendar tudi tak, kateri niso nikdar imeli nobenega opravka ne z g. Bramantijem, in ne z njegovimi drvami. Danes nam še ni nič znano kaj so zahtevali od arretiranec, ker so jih odgnali, ne da bi pustili kaj govoriti z njimi.

Ko se arretirani povrnijo domov, bomo natanko povedali kake narobodrote se nam delijo, in to se ve, da ne brez pomoči kakega domačega zdražbarja, kar si bodo vaščani dobro ohranili v spominu.

IZ ČERNIČ (RAZNO).

Tudi naš Lipovž se je vendar enkrat zagnal. Poslal je svojega nečence Plathuto po občini pobirat podpise za imenovanje Mussolinija čestnim občinom. Čudno je, da ni hotel imeti pri tem činu naš komisar, vso zaslugo sam. Saj bi vendar potem prav gotovo postal vitez. Kaj pa g. Jasnič, ali ste kaj pomagali?

* *

BASKA DOLINA.

Poročati moramo o novotariji, ki je za naše kraje prav neprijetna in neprikladna. Po sedanjih predpisih si mora namreč mrlja, predno ga pokopljeno, ogledati zdravnik in ne več mrljški oglednik. Za tri županstva: Sv. Lucijo, Ponikve in Grahovo je en občinski zdravnik s sedežem pri Sv. Luciji. Ta naj si ogleda vsakega mrlja predno ga smemo pokopati. To bo v naših hribovitih krajih marsikdaj nemogoče. Ako bo na en dan več smrtnih slučajev, kar nikakor ni izključeno, kako bo izvršil zdravnik svojo službo? Njegov delokrog je zanj kot mrljškega oglednika brezvonom preobširen. Naj samo naštejemo vse, med seboj večinoma precej oddaljane kraje, ki spadajo v njegovo področje in vsak poznavalec razmer nam bo pritrdir. Pod županstvo Grahovo spada podbrška fara, ki šteje te-te vasi:

Petrovo brdo, Podbrdo, Bača, Trnik, Kuk, Porezen. Potem pridejo občine, oziroma duhovnije: Stržišče, Obloke, Nemški Rut, Grahovo in del Podmeča. Županstvo Ponikve šteje duhovnije Ponikve in Pečine ter obširen Rakovec, ki spada pod podmečko faro. Županstvo Sv. Lucija šteje fare: Roče, Idrija ob Bači in Sv. Lucija z več frakcijami. In v vseh teh raztresenih vaseh, od katerih so nekatere, včasih prav težko dostopne, naj vrši mrljški ogledniško službo ena oseba!! Nemogoče! Koliko bo pa tudi stroškov. Kje naj jemlje naše že itak izvrpano ljudstvo sredstva, da jih bo krilo? Prosimo pristojna oblastva, da napravijo red in gredo našim ljudem na roko.

MESTNE NOVICE

SREČANJE V SLOVENSKEM SIROTIŠČU.

Prelepe smarnice je zavod Slovenskega sirotišča zaključil kakor vsako leto dne 1. junija s srečanjem, ki se ga udeležili tudi vnajni otroci — okrog 200, — ki so celi mesec pridno obiskovali smarnice. Dobitkov je bilo toliko, da so bili vsi otroci obdarovani. Prav srčna hvala Katoliški bukvarni, Narodni bukvarni in tvrdki Koren, ki so nam vse te dobitke naklonile.

Podstava Slovenskega sirotišča.

NOGOMETNA TEKMA.
Dobro nam je še v spomini volitni shod v Kozani v soboto pred volitvami na katerem je govoril znani Gigi Lenardig. Ta mož je obljubil Kozancem in vsem Briceom, da je že ukrenil, da bodo dostavljali lahko brezplačno sadje na goriški trg. Tudi je že dosegel, da bo po volitvah trg na goriški strani pevnškega mosta. Danes pa se vse njegovo obljubo v resnici izpolnilo: Za majhne košarice plačujemo 50 stotin, za majhen voziček tri lire. Trg pa stoji se včasih tam, kjer je stal. Koliko so vredne fašistovske obljube, žutimo sedaj na lastni koži.

BRJE.

Bral, in pevsk. društvo iz Brjih se

tem potom najtopleje zahvaljuje vsem zg. trgovcem iz Goriče. Ajdovščino in

okolice za prispevke darovane k srečanju pri veselici dne 25. t. m. Bog stotero povrni! Nadalje se prisrečno zahvaljuje Pevskemu zboru iz Rihemberka za blagohotno sodelovanje,

tamb. zboru iz Selca ter vsemu sl. občinstvu, ki je velikodušno izkazalo svojo zavednost pri nabiranju prostovoljnih doneskov!

OTALEZ.

Otroci ljudske šole v Otaležu so prideli dne 25. maja v dvorani z. Andri Ambrožiča pod vodstvom g. voditelja P. Lapjanja otroško čarobno igro „Čar gozd“ z dobrim uspehom. Deklamacija in petje je razmeroma tudi učinkovalo, če pomislimo, da so naši „malčki“ še le prvč nastopili.

— Dne 9. junija na binkoštni pondeljek pa uprizori tukajšnji cerkveni pevski zbor igro: „Krivoprisežnik“. Na programu je tudi deklamacija in petje. Vso bližnjo okolico opozarjamo na to prireditve in jo vabimo k občini udeležbi. Za posrežbo bodo priskrbi

KONCERT GORIŠKEGA CASNI-KARSKEGA UDRUŽENJA

se bo vršil v petek 6. junija zvečer v Verdijevem gledališču. Nastopi okrog 150 pevcev in pevk s spremljevanjem 50 mož orkestra. Na programu so večina skladbe starin mojstrov.

Gospodarstvo.

TRZNE CENE V GORICI.

Dne 2. junija so bile na goriškem trgu sledče cene: špaglji po lir 3-3,80, rdeča pesa 1,30-1,40, kapus 1,30-1,40, kuhare 4,50-5, čebula 1-1,20, salata 0,60-0,50, novi krompir 1,20-1,50, star 80-90, navadni fižol 2,40-2,60, koks 3,20-3,60, grah 1,90-2, radič 0,30-2, spinat 1-1,20, satovni med 10 lir, jajca 0,50-0,55.

VALUTA.

Dne 31. maja si dobil na tržaški bot. za 100 avstrijskih kron 0,3015-0,325, za 100 švedskih kron 67,25-67,75, za 100 francov 405-408, za angleški funt 98,90-99,15 lir.

EKSPORTNI TRG V GORICI.

Dne 2. junija je prišlo na goriški izvozni trg H170 kv. črešenj, ki so se prodale po srednji ceni 80 vinarjev/kg. 10 kv. spargoljev po 275, 35 kv. grana po 1.85 kg in 10 kv. novega krompirja po 1.20 kg.

BENESKE OBLIGACIJE.

Dne 31. m. m. je bil srednji kurz za beneske obveznice L 89.77. V Milana je bil kurz 89.50, v Rimu 91., v Trstu 90.60 lir.

Nova sredica za morebitno prodajo belih vin.

Prejeli smo in priobčujemo:

Podravnateljstvo dozelnega pravda za kmetijski potovalni potnik o pozarja vse kmetovalce, da je vsled trgovinskih pogodb sklenjenih s šošednimi državami ne le znatno oživel izvoz sadja in zelenjave z goriškega trga proti inozemstvu, ampak da se je s končno priklopil vijijo Reke odprl tudi znanični trg za bela vina, zlasti z ozimom na velik konsum boteljskih vin v kopališčih in zdraviliščih v Opatiji, kjer so le malo priljubljena temnovarna črna istrska vina.

Dobro in čisto belo namizno vino svetlorumené ali zelenkaste barve v lepo in priprosto opremljenih boteljkah bomo oddajali na teh trgih zelo lahko in po ugodnih cenah. Umenito bi bilo, da poskusimo tudi s posiljavanimi navadnimi vin v majhnih približno dva hektolitra držecih sodih za prodajo in konsum v gostilnah. Seveda morajo biti taka vina trpežna in se ne smejo med potjo zlobiti. Na te vrste opozarjam zlasti zadružnike in druga udruženja vinskih producentov ter jih pozivljamo, naj poskusijo čimprej — seveda s potrebnim predvidnostjo — pridobiti te nove in obetajoče trge za oddajo svojih vin.

DAROVI.

Za Alojzijeviči: Sl. tvrdka A. Koren 50. — L. gospa Marija Ferjančič 25. — L. sl. tvrdka Franje Kratj 63 i kis. Vsem: Bog stotru povrni!

Za Slovensko siračišče: P. n. prof. Josip Ivančič, dobljeno stavo 20 L. p. n. z. Rozina Repič v Ajdovščini 10 L. preč. g. Jos. Kos, ker se ni mogel udeležiti pogreba preč. g. Janka Šedja 25 L. Neimenovan v Gorici 100 L. ajdovski dobrotnik 10 L.

Srečna hvala!

»OLE SCHAU

cigaretni papir je najboljši in prvakas vsako drugo znamko.

Na ovitku mora biti tiskano **Papier-Industrie A. G. Olleschau**, ker ako je ovitki brez takega napisa je papir ponarejen. Dobri se v K. T. D. v Gorici.

VABILO

Ljudska posojilnica v Boveu reg. zadr. z neomejeno zavezo vabi svoje člane na redni občni zbor, kateri se bo vršil na binkostni pondeljek 9. junija t. l. ob 3 h. popoldne v prostorih pri Tinju.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnišča,
2. Volitev,
3. Potrjenje računov za leto 1923.
4. Slučajnosti.

Ako ne bo ob določeni urri občni zbor sklepčen se bo vršil pol ure pozneje občni zbor, kateri bo sklepal pri vsakem stevilu udeležencev. **Odbor.**

LEPA PRILIKA! Na prodaj je že razbljeno pohištvo, kakor kompletna soba, šivalni stroj „Singer“ in kuhinjska posoda: Vila Trieste 13 (pritličje) Gorica.

NOVE KNJIGE.

E. L. Bulver:

»Poslednji dnevi Pompejev«
Roman.

I del (II del v tisku): cena 9 lir.
A. M. Slomšek:

»Izbrani spisi za mladino«,
priredila Erjavec in Flerc, risbe Gaspari. Cena trdo vezani knjigi L. 16.80. Dobri se v Knjigarni Katol. tisk. društva v Gorici (Montova hiša).

VAZNA KNJIGA ZA ŽUPANSTVA IN OBČINSKE TAJNIKE

A. Paviole:

»Il vocabolario amministrativo«,
cena lir 7.—

Dobi se v Knjigarni Katol. tiskovnega društva v Gorici, (Montova hiša).

KORESPONDENT (KA)

za srbohrvaščino, nemško, francosko ali italijansko, se iste za lesno industrijsko podjetje s sedežem v Ljubljani. Znanje stenografije daje prednost. Sprejme se le dobro usposobljenina moč s trgovsko praksjo. Ponudbe z natančnimi podatki o izobrazbi in dosedanjem službovanju ter zahtevo plače na upravo lista. Nastop čim preje. Istotam se sprejme izvajena

STROJEPISKA

za srbohrvaščino, nemško, francosko ali italijansko. Dobra trgovska izobrazba, večletna praksa, znanje slovenske in nemške stenografije daje prednost. Nastop čim preje. Ponudbe z zahtevo plače na upravo lista.

**Cement iz Čedadu
po 17 lir kvintal**

**pri
Benečančku v Kobaridu**

Draščik Karol

pek in slaščičar

VIA CARDUCCI, 21, GORICA
sprejema o priliki birme različna naročila, n. pr.: običajne reste kolačev, satulj, tort, i. t. d.

Priporoča se s svojim cenjenim odjemalcem za mnogobroj na naročila. Postrežba poštena, cene zmerne.

Pozor!

Najlepše birmansko darilo in po ceni kupite pri

Jakobu Šuligoju

uraruju in zlatarju v GORICI, Go spodska ul. 19 (Via Carducci).

NAŠ ZOBOZDRAVNIK
doktor Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobe, sprejema za vse zobozdravniška in zobotehniška opravila

v Gorici, na Travniku št. 20

VABILO

k rednemu občnemu zboru Ljudske posojilnice v Idriji, vpisane zadruge z neomejениm jamstvom, ki se bo vršil v nedeljo dne 15. junija 1924 ob 4. uri popoldne v uRADNIH prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1923.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

Ljudska posojilnica v Rihemberku vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v pondeljek dne 9. t. m. ob 7. uri v lastnih prostorih s slednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Prečitanje rev. poročila.
3. Odobritev letnega računa za 1923.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

DOBRO ZNANA DOMAČA TVRDKA

ANDREJ MAVRIČ

Via Carducci 3

GORICA

Via Carudeci 3

se toplo priporoča slavnemu občinstvu za obilen obisk.

Velika zaloga vsakovrstnega blaga, izgotovljenih oblik, zlasti za **birmance**. Lastna krojačnica, ki sprejme vsako naročilo po meri. — Poskušnja se izvrši takoj.

NA DROBNO!

Na DEBELO!

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Raymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corsso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzovarni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnica

in rezerve:

Din. 50.000.000

CENTRALA:

Reserva SHS

Din.

10.000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4 1/2%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja.

Invršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Prva slovenska tvrdka

JOSIP KERŠEVANI

Gorica, Piazza Duomo št. 9 (desno) - Gorica

priporoča svojo trgovino najizvrstnejših šivalnih strojev iz svetovno znane tovarne „Mundios“, dvokoles rnamke orig. „Kolumbia“, belgijskih pušk ter vse k temu spadajoče predmete.

Brezplačen poduk v umetnem vezenu, šivanju in krpanju. — Lastna mehanična delavnica in popravljalnica Piazza Duomo 5 (vogal ul. Rabatta).